

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 15430-2022

Medewerker	:	Jorrit Boxum
Team	:	Werk Inkomen Zorg
Datum	:	25 maart 2022
Portefeuillehouder	:	Wethouder H.T.J. Kamphuis

BIJLAGEN: ☒ Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2022
AFSTEMMING MET → - Wethouder Kamphuis, financieel adviseur en Consulenten Minimabeleid.
☒ Actief openbaar ☐ Niet actief openbaar ☐ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota
ONDERWERP Beleidsregels Eenmalige energietoeslag 2022

BESLUIT burgemeester en wethouders:

1. In te stemmen met de Beleidsregels Eenmalige energietoeslag 2022.
2. Het resterende rijksbudget voor de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) in te zetten om de eenmalige energietoeslag te verhogen met € 100 per huishouden.

SAMENVATTING

De energieprijzen zijn flink gestegen en lopen mogelijk nog verder op. Hierop is door de rijksoverheid voor huishoudens met een laag inkomen een eenmalige energietoeslag in het leven geroepen. Gemeenten voeren deze regeling uit in de vorm van categoriale bijzondere bijstand. Hierdoor kunnen gemeenten de toeslag snel verstrekken, blijven de uitvoeringskosten beperkt en hebben gemeenten beleidsvrijheid om aan te sluiten op hun eigen minimabeleid.

De rijksoverheid heeft de toe te kennen toeslag bepaald op € 800 per huishouden met een inkomen van hooguit 120% van de toepasselijke bijstandsnorm. Aangezien de gemeente vorig jaar van het rijksbudget voor de regeling voor Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) nog middelen over heeft wordt voorgesteld om dit restant in te zetten voor de eenmalige energietoeslag aangezien dit ook noodzakelijke kosten betreft. Hierdoor komt de te verstrekken eenmalige energietoeslag voor huishoudens met een inkomen van maximaal 120% van de geldende bijstandsnorm op een totaalbedrag van € 900 per huishouden.

De toeslag wordt ambtshalve (zonder aanvraag) toegekend aan huishoudens die al een periodieke uitkering voor levensonderhoud van de gemeente ontvangen. Huishoudens die niet in aanmerking komen voor een ambtshalve toekenning van de energietoeslag 2022 kunnen vanaf 1 mei 2022 een aanvraag indienen met gebruikmaking van het aanvraagformulier. Een aanvraag kan worden ingediend tot en met 31 oktober 2022.

INLEIDING

De energieprijzen zijn flink gestegen en lopen mogelijk nog verder op. Met de energieprijzen van januari 2022 betaalt een huishouden met een gemiddeld energieverbruik bij een nieuw contract € 2.800 aan energie per jaar, zo verwacht het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Dat is 86% meer dan in het jaar ervoor.

Om de hoge energierekening voor een deel te compenseren is door de rijksoverheid de energiebelasting verlaagd. Aanvullend hierop is voor huishoudens met een inkomen op of net boven het sociaal minimum een uitkering in het leven geroepen in de vorm van een eenmalige energietoeslag. Deze energietoeslag heeft mede tot doel het beroep op de individuele bijzondere bijstand vanwege hoge energiekosten te voorkomen en hiermee de druk op gemeenten te verlichten.

De regeling is bedoeld voor huishoudens met een laag inkomen die in slecht geïsoleerde woningen wonen. Deze en andere huishoudens met een laag inkomen kunnen de energietoeslag ontvangen. Het richtbedrag van de energietoeslag is € 800,-. De energietoeslag is eenmalig en alleen bedoeld voor het jaar 2022. Voor het verstrekken van de eenmalige energietoeslag wordt gebruik gemaakt van het instrument categoriale bijzondere bijstand. Hiervoor is bewust gekozen om de toeslag op deze manier snel te kunnen verstrekken en de uitvoeringskosten te beperken.

De gemeente kan aan inwoners (alleenstaanden en gezinnen) die aan de voorwaarden voldoen een energietoeslag toekennen, zonder te hoeven controleren of de energiekosten van die inwoners daadwerkelijk sterk gestegen zijn en of die inwoners over voldoende middelen (vermogen) beschikken om de energierekening te kunnen betalen. Dat de eenmalige energietoeslag onderdeel uitmaakt van de bijzondere bijstand, geeft beleidsvrijheid ten aanzien van de vormgeving.

Aangezien de gemeente vorig jaar van het rijksbudget voor de regeling voor Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) nog middelen over heeft wordt voorgesteld om dit restant in te zetten voor de eenmalige energietoeslag aangezien dit ook noodzakelijke kosten betreft. Hierdoor kan de toeslag met € 100 per huishouden worden opgehoogd.

Huishoudens met een inkomen van hooguit 120% van de toepasselijke bijstandsnorm komen in aanmerking voor de eenmalige energietoeslag van in totaal € 900. Hiertoe worden niet gerekend de persoon die op het moment van aanvraag:

- a. in een inrichting verblijft;
- b. jonger is dan 21 jaar;
- c. is ingeschreven in de basisregistratie personen als ingezetene met enkel een briefadres.

Het is een vereiste dat de aanvrager een zelfstandige woning of woonwagen bewoont en hiervan eigenaar, mede-eigenaar of hoofdhuurder is.

De toeslag wordt ambtshalve (zonder aanvraag) toegekend aan huishoudens die al een periodieke uitkering voor levensonderhoud van de gemeente ontvangen. Deze huishoudens ontvangen de eenmalige energietoeslag 2022 ambtshalve bij voorkeur uiterlijk op 30 april 2022.

Inwoners die in 2022 een toekenning hebben ontvangen in het kader van de Reductieregeling en geen kinderen hebben en dus een inkomen van maximaal 110% van de geldende bijstandsnorm hebben, ontvangen de eenmalige energietoeslag 2022 ambtshalve bij voorkeur uiterlijk op 31 mei 2022.

Huishoudens die niet in aanmerking komen voor een ambtshalve toekenning van de energietoeslag 2022 kunnen vanaf 1 mei 2022 een aanvraag indienen door gebruik te maken van het aanvraagformulier.

De aanvraag voor de tegemoetkoming wordt digitaal ingediend via de gemeentelijke website www.olst-wijhe.nl. Inwoners die niet zelfstandig een digitale aanvraag kunnen indienen, kunnen gebruik maken van het inlooppreekuur financiële tegemoetkomingen. Een aanvraag voor de eenmalige energietoeslag 2022 kan worden ingediend tot en met 31 oktober 2022. Zo kunnen alle aanvragen voor eind 2022 financieel worden afgehandeld.

Op de regeling is een hardheidsclausule van toepassing. Als de aanvrager niet in aanmerking komt voor een eenmalige energietoeslag kan het college, gelet op alle omstandigheden, in het individuele geval beoordelen of de aanvrager in afwijking van de beleidsregels alsnog in aanmerking komt voor een eenmalige energietoeslag, indien dringende redenen hiertoe noodzaken. De gemeente legt deze keuzes vast in beleidsregels. Deze zijn hier ter goedkeuring bijgevoegd.

BEOOGD RESULTAAT

Deze beleidsregels dragen bij aan een doeltreffende en efficiënte uitvoering van de regeling eenmalige energietoeslag 2022. Het doel is dat zoveel mogelijk rechthebbenden de toeslag ambtshalve krijgen uitgekeerd. Dit gaat om inwoners van wie vaststaat dat ze rechthebbend zijn en van wie gegevens bekend zijn om te kunnen uitbetalen. Rechthebbenden die niet ambtshalve kunnen worden uitgekeerd worden actief benaderd door de gemeente om tijdig een aanvraag te doen.

KADER

De regeling eenmalige energietoeslag kadert binnen:

- titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht;
- artikel 35 van de Participatiewet;

En biedt een aanvulling op de:

- Beleidsregels armoedebestrijding Olst-Wijhe

ARGUMENTEN

Gemeenten krijgen middelen van het rijk die toereikend zouden moeten zijn om doelgroep tot hooguit 120% van het sociaal minimum een toeslag van € 800 uit te keren. Hierbij is rekening gehouden met een gemiddeld niet-gebruik.

Gemeente Olst-Wijhe kiest ervoor om de beoogde toeslag van € 800 uit te breiden tot € 900. De middelen vanuit het rijk worden aangevuld met het restant van de middelen voor de TONK-regeling die in 2021 niet besteed zijn. Deze middelen waren toen der tijd bedoeld voor tijdelijk noodzakelijke kosten van inwoners. Het is wenselijk om deze vrij besteedbare middelen alsnog beschikbaar te stellen aan inwoners die op dit moment (of later bij hun energieafrekening) behoefte hebben aan ondersteuning voor noodzakelijke kosten.

DRAAGVLAK

- De regeling sluit aan bij de aanbevolen doelgroepafbakening van 120%.
- De hoogte van de toeslag is hoger dan de geadviseerde € 800, namelijk € 900. Dit is financieel gedekt vanuit de TONK-middelen.
- De gekozen werkwijze is goed uitvoerbaar en heeft daarmee draagvlak binnen de uitvoeringsorganisatie.

DUURZAAMHEID

Niet van toepassing.

RISICO'S (financieel/juridisch)

De volledige omvang van de rechthebbende doelgroep is niet bekend. De inschatting is dat er tussen de 450 en 500 huishoudens gebruik van kunnen maken. Het aantal huishoudens dat daadwerkelijk een aanvraag indient zal, net als bij andere regelingen, uiteindelijk wat lager liggen. Het is de verwachting dat het budget voor deze toeslag aangevuld met het restant van de TONK-middelen voldoende is. We gaan er als gemeente vanuit dat we het overgrote deel van de rechthebbende doelgroep in beeld hebben.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Zie boven. De ontvangen middelen zijn vrij besteedbaar en hoeven niet worden verantwoord aan de rijksoverheid. De definitieve middelen worden beschikbaar gesteld via de meicirculaire. Gelet op de ruime communicatie vanuit het ministerie gaan we ervan uit dat de beschikbaar gestelde financiën in lijn zijn met de bedragen die in nieuwsberichten zijn genoemd (dus gebaseerd op € 800 per huishouden). Ter indicatie wordt er rekening gehouden met een totaalbedrag van ongeveer € 390.000. Om een goede uitvoering te geven aan deze regeling wordt er van dit budget € 30.000 gereserveerd voor de uitvoering. Dit is

overigens fors minder dan het gangbare 1/7 deel wat voor uitvoeringskosten normaal wordt bestemd. Wij denken dat € 30.000 voor de uitvoering afdoende is omdat een aanzienlijk deel van de toeslagen ambtshalve en in 1 keer wordt uitgekeerd. Daarnaast resteert er nog een budget van ongeveer € 80.000 van de TONK-regeling. In dit bedrag zit nog wat marge als het aantal huishoudens dat daadwerkelijk de toeslag aanvraagt toch wat hoger ligt dan nu wordt ingeschat.

AANPAK/UITVOERING

Als u instemt met dit voorstel dan zal er vanaf 5 april 2022 uitvoering worden gegeven aan het proces van aanvragen, beoordelen en verstrekken van de energietoeslag. Hierbij zal er ook nadrukkelijk aandacht worden besteed aan de communicatie zodat zoveel mogelijk mensen die ervoor in aanmerking komen er ook gebruik van gaan maken